

TEXT:

Igualment, s'ha de saber que dels desitjos, els uns són naturals i els altres vans; i entre els naturals, n'hi ha que són necessaris i altres solament naturals. Dels necessaris, els uns són indispensables per assolir la felicitat, altres per al benestar del cos, altres per a la vida mateixa. Si coneixem bé aquests desitjos, sabrem relacionar cada elecció o cada rebuig a la salut del cos o a la tranquil·litat de l'ànima, ja que aquesta és la finalitat d'una vida feliç. En vista d'això realitzem totes les nostres accions: per no patir ni sentir torbació. Tan aviat ho posseïm, qualsevol tempesta de l'ànima s'asserena, i l'home ja no té res més per desitjar, ni busca cap altra cosa que li ompli més el bé de l'ànima i del cos. Ja que, del plaer, en tenim necessitat quan patim per la seva absència, però quan no sentim dolor, tampoc no el necessitem.

Per això diem que el plaer és el principi i el fi de la vida feliç, perquè l'hem reconegut com a bé primer i connatural, a partir del qual iniciem tota elecció o rebuig, i ens hi referim jutjant els béns segons la norma del plaer i del dolor. I ja que aquest és el bé primer i connatural, per aquest motiu no escollim tots els plaers, sinó que de vegades renunciem a molts, quan se'n segueix una incomoditat més gran. I molts dolors els considerem preferibles als plaers, si ens donen un plaer encara més gran com més temps hàgim suportat el dolor. Tot plaer per la seva pròpia naturalesa és un bé, però no tots s'han d'escollir. De la mateixa manera, tot dolor és un mal, però no pas tots s'han d'evitar sempre. Cal jutjar totes aquestes coses amb una justa mesura en vista dels guanys i dels perjudicis, ja que de vegades ens servim del bé com d'un mal i, a l'inrevés, del mal com d'un bé.

L'autosuficiència la considerem un gran bé, no perquè sempre ens hàgim de conformar amb poques coses, sinó a fi que, si no posseïm gaire, el poc ens sigui suficient. Perquè estem convençuts que de l'abundor en gaudeixen més dolçament aquells que menys la necessiten, i que tot el que la naturalesa demana és fàcil d'obtenir, i difícil allò que és va.

Els aliments senzills proporcionen el mateix plaer que un àpat exquisit, quan satisfan plenament el dolor de la fam; i el pa i l'aigua produeixen el més gran plaer quan se'n nodreix qui en té necessitat. Estar acostumat a una alimentació senzilla i sobria és saludable, i ens ajuda a ser emprenedors en les ocupacions de la vida. I si algun cop participem d'una vida més luxosa, ens trobem en més bona disposició i més valents davant l'atzar.

EPICUR, *Carta a Meneceu*

PREGUNTES

1. Expliqueu breument la idea principal del text.
2. A quina època de la història de la filosofia pertany aquest text? Relacioneu-lo amb alguna característica pròpia del pensament d'aquesta època?
3. Expliqueu el concepte de plaer que es desprèn d'aquest text.
4. Compareu el concepte autosuficiència d'Epicur amb el de Zenó de Cítion
5. Quina vigència creieu que pot tenir avui el pensament d'Epicur?

SÈRIE: EPICUR.102

TEXT:

Quan diem que el plaer és l'única finalitat, no es tracta dels plaers que cerquen els dissoluts o els cràpules, tal com diuen alguns que desconeixen la nostra doctrina o no hi estan d'acord o la interpreten malament, sinó el no sentir dolor al cos ni trasbals a l'ànima. Perquè ni els convits i les festes contínues, ni el gaudir de jovenets i dones, ni els peixos ni altres aliments que ofereixen les taules luxoses ens fan la vida feliç, sinó el judici encertat que investiga les causes de cada acte d'acceptació o de rebuig i sap guiar les nostres opinions lluny d'aquelles altres que omplen l'ànima d'inquietud. De totes aquestes coses n'és principi i màxim bé el seny, i per aquest motiu el seny, origen de totes les altres virtuts, és més apreciable que la mateixa filosofia, i ens ensenya que no existeix una vida feliç sense ser al mateix temps assenyada, bella i justa; ni és possible viure amb seny, bellesa i justícia, sense ser feliç.

Ja que les virtuts són connaturals a la vida feliç, i el fet de viure feliçment va sempre acompanyat de la virtut.

EPICUR, *Carta a Meneceu*

PREGUNTES

1. Expliqueu breument la idea principal del text.
2. Què vol dir que el seny, origen de totes les altres virtuts, és més apreciable que la mateixa filosofia?
3. Compareu la virtut, segons Epicur, amb les altres escoles menors de l'hel·lenisme.
4. Quina vigència creieu que pot tenir avui el pensament d'Epicur?